

BETÆNKNING

afgivet af

Lovudvalget

vedrørende

FM 2019/107: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Inatsisartut anmoder Formandskabet for Inatsisartut om at fremsætte forslag til ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut, hvorved det fastsættes, at enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed, og at enhver således har ret til at gøre sig bekendt hermed.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Lovudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Stine Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Nikkulaat Jeremiassen, Siumut, udvalgssuppleant

1. Om forslaget

Forslaget pålægger Formandskabet for Inatsisartut om at fremsætte forslag til ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut, hvorved enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed.

I sin argumentation for forslaget peger forslagsstiller på, at der bør være fuld åbenhed omkring anvendelsen af offentlige midler. Enhver bør have mulighed for at se, hvordan Selvstyret og kommunerne forvalter de midler, som Inatsisartut (og dermed borgerne) har betroet dem. Dels fordi dette må være en helt selvfølgelig rettighed for borgerne i et demokrati; dels fordi det fremmer en ansvarlig anvendelse af midlerne.

En sådan åbenhed omkring anvendelsen af offentlige midler er for de kommunale myndigheders vedkommende og for Naalakkersuisut og de underliggende institutioner sikret gennem offentlighedslovens regler om aktindsigt. Offentlighedsloven gælder imidlertid ikke for Inatsisartut, som jo ikke er en del af den offentlige forvaltning.

Forslagsstiller finder det derfor ønskeligt, at der i Forretningsordenen for Inatsisartut indsættes en bestemmelse, som sikrer offentligheden (borgerne og pressen) adgang til aktindsigt i ethvert udgiftsbilag fra Inatsisartut og Inatsisartut's administration (Bureau for Inatsisartut).

Forslagsstiller fremhæver, at en vedtagelse af forslaget vil sende et stærkt signal om, at (også) Inatsisartut og dets medlemmer er tilhængere af åbenhed og ansvarlighed i anvendelsen af offentlige midler.

Et tilsvarende forslag blev af Inatsisartut behandlet under forårssamlingen 2015 (FM2015/43).

2. Formandskabets svarnotat

Formandskabet erklærer sig i sit svarnotat grundlæggende enig i forslagsstillers principielle opfattelse af, at der bør være åbenhed omkring anvendelsen af offentlige midler.

Formandskabet påpeger imidlertid, at Formandskabet i praksis imødekommer anmodninger om aktindsigt i udgiftsbilag. I overensstemmelse hermed oplyses i Håndbog for Inatsisartut¹, at Formandskabet sædvanligvis giver aktindsigt i samtlige bilag vedr. et udvalgs rejser.

Formandskabet peger også på, at årsberetningerne for Inatsisartut indeholder detaljerede oplysninger om, hvordan Inatsisartut's bevillinger er anvendt.

Endelig peger Formandskabet på, at det i "Forskrift for Inatsisartutformandens repræsentations- og rejseudgifter, frigoder og modtagelse af gaver" er fastsat, at udgiftsbilag for udgifter, som afholdes i medfør af forskriften er offentligt tilgængelige².

3. Ændringsforslag

Samarbejdspartiet fremsatte i partiets ordførerindlæg til førstebehandlingen et ændringsforslag med følgende ordlyd:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Inatsisartut anmoder Formandskabet for Inatsisartut om at fremsætte forslag til ændring af Forretningsordenen for

¹ Oplysningen er ikke medtaget i seneste version af håndbogen, som er forkortet i forhold til tidligere versioner.

² Jf. § 24 i forskriften.

Inatsisartut, hvorved det fastsættes, at enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed, og at der med virkning senest fra 1. januar 2020 etableres en ordning, hvor ethvert bilag vedrørende udgifter, som afholdes i forbindelse med rejser, repræsentation, tjenestebiler, embedsbolig, og indkvartering af Inatsisartutmedlemmer under samlingerne, løbende offentliggøres på Inatsisartut's hjemmeside.

Set i forhold til det oprindelige beslutningsforslag synes ændringsforslaget at indebære, at åbenheden omkring Inatsisartut's udgifter *ikke kun* skal sikres gennem ret til aktindsigt, men også gennem løbende offentliggørelse på Inatsisartut's hjemmeside af udgiftsbilag, som vedrører udgifter i forbindelse med rejser, repræsentation, tjenestebiler, embedsbolig, og indkvartering af Inatsisartutmedlemmer under samlingerne.

I det ordførerindlæg, hvori ændringsforslaget fremsættes, argumenteres der med, at en ordning med løbende offentliggørelse af udgiftsbilag er lettere at administrere end behandling af ansøgninger om aktindsigt.

Formentligt må ordførerindlægget forstås således, at forslagsstiller forventer, at den løbende offentliggørelse af udgiftsbilag vedrørende udgifter i forbindelse med rejser, repræsentation, tjenestebiler, embedsbolig, og indkvartering af Inatsisartutmedlemmer under samlingerne, vil bevirke, at Inatsisartut ikke modtager aktindsigtsanmodninger vedrørende denne del af Inatsisartut's udgifter.

4. Udvalgets behandling af forslaget og ændringsforslaget

Forslaget blev efter førstebehandlingen under EM2018 henvist til Lovudvalget med høring af Forretningsordensudvalget.

Lovudvalget har derfor indhentet bemærkninger fra Forretningsordensudvalget. Lovudvalgets spørgsmål og Forretningsordensudvalgets besvarelse er vedlagt denne betænkning som bilag 1 og 2. Det bidrag til besvarelsen, som Forretningsordensudvalget har indhentet fra Ombudsmanden for Inatsisartut, er vedlagt som bilag 3.

5. Forslaget set i forhold til offentlighedslovens adgang til aktindsigt

Som oplyst af forslagsstiller i beslutningsforslagets begrundelse er udgifter afholdt af den offentlige forvaltning (Naalakkersuisut og de kommunale myndigheder m.v.) omfattet af offentlighed i kraft af landstingsloven om offentlighed i forvaltningen (i daglig tale også kendt som "offentlighedsloven").

Landstingsloven om offentlighed i forvaltningen indeholder imidlertid en række undtagelser til hovedreglen om offentlighed.

Særligt kan fremhæves, at retten til aktindsigt ikke omfatter enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Retten til aktindsigt omfatter endvidere ikke enkeltpersoners private drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begæringen ikke imødekommes.

Yderligere kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Offentlighedslovens adgang til aktindsigt hviler således på en afvejning mellem på den ene side hensynet til at sikre åbenhed i forvaltningen og på den anden side hensynet til at beskytte oplysninger, som af hensyn til den enkelte borger eller virksomhed eller til samfundet bør holdes fortrolige.

Som beslutningsforslaget er formuleret, tilsigter det, at *enhver* udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration, skal være omfattet af offentlighed.

Da der i forslagets begrundelse drages paralleller til den offentlighed, der i kraft af offentlighedsloven gælder for forvaltningen, er det imidlertid Lovudvalgets forståelse, at forslaget ikke udelukker begrænsninger i adgangen til aktindsigt, svarende til de begrænsninger, som er fastsat i offentlighedsloven.

Tilsvarende er der grund til at være opmærksom på, at offentlighedsloven giver myndighederne valget mellem at udlevere en kopi af de dokumenter, som er omfattet af en anmodning om aktindsigt, *eller* at give adgang til ved personligt fremmøde at gennemse dokumenterne. Offentlighedsloven giver endvidere mulighed for, at der kan fastsættes krav om betaling for kopier.

Det er Lovudvalgets forståelse, at forslaget ikke udelukker fastsættelse af tilsvarende regler for aktindsigt i Inatsisartut's udgiftsbilag.

6. Ombudsmanden for Inatsisartut

Formandskabet har i sit høringssvar peget på, at beslutningsforslaget, som det er formuleret, ikke omfatter Inatsisartut's underliggende institutioner (Ombudsmanden for Inatsisartut).

Ombudsmanden for Inatsisartut har i sit høringssvar oplyst, at Ombudsmanden endnu aldrig har modtaget anmodninger i aktindsigt om udgiftsbilag, men at Ombudsmanden i sin praksis i følger principper for aktindsigt, svarende til de regler, som gælder for den offentlige forvaltning.

Ombudsmanden har på den baggrund vanskeligt ved at se et behov for fastsættelse af regler om aktindsigt i Ombudsmandsembedets udgiftsbilag, men har ikke bemærkninger til, hvis Inatsisartut måtte vurdere spørgsmålet anderledes.

Såfremt Inatsisartut måtte ønske at fastsætte sådanne regler, finder Ombudsmanden imidlertid, at de bør fastsættes i en lov, fremfor i Forretningsordenen for Inatsisartut.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

7.1. Beslutningsforslaget

Af beslutningsforslagets redegørelse for forslagens økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige fremgår, at forslagsstillere ikke forventer, at indførelse af regler om aktindsigt i Inatsisartut's udgiftsbilag vil medføre nogen væsentlig forøgelse af Inatsisartut's administrative ressourceforbrug. Forslagsstillere henviser til, at Formandskabet (administrationen) i forvejen – på ulovbestemt grundlag – behandler anmodninger om aktindsigt i udgiftsbilag.

Lovudvalget kan tilslutte sig denne vurdering, men er dog også opmærksom på, hvad Forretningsordensudvalget anfører i udvalgets betænkning til FM2015/43: At det ikke kan udelukkes, at en formalisering af adgangen til aktindsigt gennem fastsættelse af bestemmelser herom i Forretningsordenen, vil kunne øge offentlighedens bevidsthed om muligheden for at søge aktindsigt, og dermed også øge antallet af aktindsigtsanmodninger.

Hvad angår de ressourcer, der må påregnes at medgå til udarbejdelse af et forslag til ændring af Forretningsordenen, angiver forslagsstillere, at disse ikke forventes at overstige et kvart årsværk, inklusive oversættelse.

Umiddelbart er det dog Lovudvalgets vurdering, at udarbejdelsen af regler om aktindsigt vil kunne kræve op mod ½ årsværk, hvis reglerne (på samme måde som offentlighedsloven) skal indeholde undtagelsesbestemmelser til beskyttelse af oplysninger, som af hensyn til den enkelte borger eller virksomhed eller til samfundet bør holdes fortrolige.

7.2. Ændringsforslaget

Der er ikke i tilknytning til ændringsforslaget redegjort for ændringsforslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

I Forretningsordensudvalgets betænkning til FM2015/43 anfører udvalget blandt andet følgende vedr. løbende udlægning af udgiftsbilag:

Inatsisartut's Økonomiafdeling håndterer i dag omkring 2.000 udgifts- og indtægtsbilag årligt. Hvis samtlige bilag skal indscannes og lægges ud på Inatsisartut's hjemmeside, vil dette kræve anvendelse af yderligere ressourcer i økonomiafdelingen. Herudover vil bilagene skulle lægges ud på en hjemmeside, eventuelt ledsaget af en forklarende tekst på grønlandsk og dansk, da langt de fleste udgiftsbilag i dag alene foreligger på ét sprog, typisk dansk, hvilket vil kræve en ikke ubetydelig yderligere ressourceanvendelse hos Bureauets webmaster. Der må herudover forudses behov for øgede ressourcer i et ukendt omfang til den øvrige del af administrationens besvarelse af de forskelligartede spørgsmål, som materialet vil kunne give anledning til. Det må sidst, men ikke mindst bemærkes, at enkelte udgiftsbilag vil kunne omfatte personlige oplysninger, som ikke bør komme til offentlighedens kendskab. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor der for medlemmer og/eller personale er afholdt helbredsrelaterede udgifter eller udgifter i forbindelse med nære familiemedlemmers alvorlig sygdom og/eller dødsfald. Det vil derfor være nødvendigt, at hvert enkelt udgiftsbilag vurderes med henblik på, om bilaget indeholder oplysninger, som bør være fortrolige, inden bilaget indscannes og offentliggøres. Det er derfor samlet ikke realistisk, at denne opgave vil kunne løftes inden for de eksisterende ressourcer.

Forretningsordensudvalgets bemærkninger relaterer sig til et scenarie, hvor *samtlige* udgifts- og indtægtsbilag løbende skal lægges ud på Inatsisartut's hjemmeside. Ændringsforslaget omfatter kun bilag vedrørende *"udgifter, som afholdes i forbindelse med rejser, repræsentation, tjenestebiler, embedsbolig, og indkvartering af Inatsisartutmedlemmer under samlingerne"*.

Alligevel er Forretningsordensudvalgets overvejelser vedrørende behovet for tilførsel af yderligere ressourcer relevante, også i forhold til det foreliggende ændringsforslag.

Umiddelbart vurderes ændringsforslaget at indebære behov for ansættelse af yderligere 1-2 ansatte i Bureau for Inatsisartut's regnskabsafdeling. Det er tvivlsomt, om en sådan udvidelse af administrationen er mulig inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Hertil kommer – som påpeget af Forretningsordensudvalget – et øget ressourceforbrug til oversættelse af bilag, såfremt disse skal offentliggøres på både grønlandsk og dansk. Samt i et vist omfang behov for bistand fra bureauets juridiske afdeling, når det skal vurderes, om oplysninger i et udgiftsbilag skal fortroligholdes.

Lovudvalgets indstilling

Lovudvalget er – på samme måde som Formandskabet – grundlæggende enig i forslagsstillers principielle betragtninger vedrørende behovet for åbenhed omkring anvendelse af offentlige midler.

Lovudvalget har dog også noteret sig, at hverken Formandskabet eller Forretningsordensudvalget finder behov for en formalisering af den eksisterende praksis.

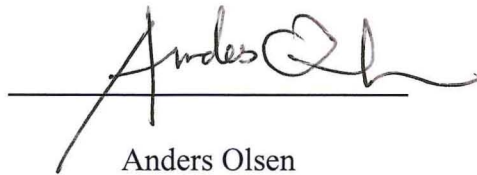
Såvel Formandskabet som Forretningsordensudvalget henviser til, at Formandskabet i praksis imødekommer anmodninger om aktindsigt i udgiftsbilag; at der for så vidt angår Inatsisartutformandens udgiftsbilag i forvejen er fastsat regler som giver offentligheden adgang til aktindsigt; og at årsberetningerne for Inatsisartut desuden indeholder detaljerede oplysninger om, hvordan Inatsisartut's bevillinger er anvendt.

Lovudvalget anerkender den hidtil praktiserede åbenhed om Inatsisartut's udgifter, men mener, at en formalisering af adgangen alligevel tjener et formål. En formalisering vil således sende et vigtigt signal til befolkningen om den vægt, som Inatsisartut lægger på at sikre åbenhed om anvendelsen af offentlige midler - og vil samtidig synliggøre over for borgerne, at de har mulighed for at opnå aktindsigt, hvis de ønsker det.


Et enig udvalg indstiller ændringsforslaget til forkastelse.

Et enig udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

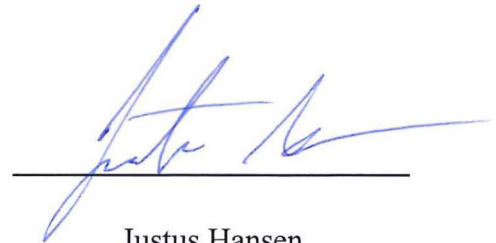
Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.



Anders Olsen
Formand
Siumut



Sofia Geisler
Inuit Ataqatigiit



Justus Hansen
Demokraterne



Stine Egede
Inuit Ataqatigiit



Nikkulaat Jeremiassen
Siumut



Ilanngussaq Bilag

Forretningsordensudvalget
Her

Høring:

19. november 2018

EM 2018/107: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Inatsisartut anmoder Formandskabet for Inatsisartut om at fremsætte forslag til ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut, hvorved det fastsættes, at enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed, og at enhver således har ret til at gøre sig bekendt hermed.

EM 2018/107 er henvist til behandling i Lovudvalget med høring af Forretningsordensudvalget.

Lovudvalget skal på denne baggrund anmode om Forretningsordensudvalgets bemærkninger til beslutningsforslaget og det fremsatte ændringsforslag hertil.

Lovudvalget skal i tilknytning hertil anmode om Forretningsordensudvalgets bemærkninger til følgende problemstillinger:

1. Beslutningsforslaget tilsigter en ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut, hvorved det fastsættes, at enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed.

Bør underliggende institutioner (Ombudsmanden for Inatsisartut) være omfattet af en sådan offentlighedsbestemmelse?

2. Som oplyst af forslagsstiller i beslutningsforslagets begrundelse er udgifter afholdt af den offentlige forvaltning (Naalakkersuisut og de kommunale myndigheder m.v.) omfattet af offentlighed i kraft af landstingsloven om offentlighed i forvaltningen. Landstingsloven om offentlighed i forvaltningen indeholder imidlertid en række undtagelser til hovedreglen om offentlighed.

Særligt kan fremhæves, at retten til aktindsigt ikke omfatter enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Retten til aktindsigt omfatter endvidere ikke enkeltpersoners private drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begæringen ikke imødekommes.

Yderligere kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bør tilsvarende undtagelser indarbejdes i en eventuel bestemmelse i forretningsordenen vedr. offentlighed i udgifter, som afholdes af Inatsisartut og dets administration?

3. Landstingsloven om offentlighed i forvaltningen giver myndighederne valget mellem at udlevere en kopi af de pågældende dokumenter eller at give adgang til ved personligt fremmøde at gennemse dokumenterne. Landstingsloven giver endvidere mulighed for, at der kan fastsættes krav om betaling for kopier.

Bør tilsvarende muligheder indarbejdes i en eventuel bestemmelse i forretningsordenen vedr. offentlighed i udgifter, som afholdes af Inatsisartut og dets administration?

4. Der er fremsat et ændringsforslag, med følgende ordlyd:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Inatsisartut anmoder Formandskabet for Inatsisartut om at fremsætte forslag til ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut, hvorved det fastsættes, at enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed, og at der med virkning senest fra 1. januar 2020 etableres en ordning, hvor ethvert bilag vedrørende udgifter, som afholdes i forbindelse med rejser, repræsentation, tjenestebiler, embedsbolig, og indkvartering af Inatsisartutmedlemmer under samlingerne løbende offentliggøres på Inatsisartut's hjemmeside."

Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vurderer Forretningsordensudvalget, at en eventuel vedtagelse af ændringsforslaget vil have? Vil det f.eks. nødvendiggøre ansættelse af yderligere medarbejdere i Bureauets regnskabsafdeling? Og kan mængden af data tænkes at nødvendiggøre udbygning af IT-løsninger, for ikke at gøre Inatsisartut's hjemmeside for langsom?

Med venlig hilsen

Anders Olsen
Formand for Lovudvalget



**Inatsisinut Ataatsimiititaliaq
Lovudvalget**

Ulloq/Dato 10. Maj 2019
J.nr. 01.10.09-00028

UKA18-imi immikkoortoq 107 pillugu Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamut tusarniaaneq / Høring af Udvalget for forretningsordenen omkring punkt EM18/107.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummik immikkoortoq 107-imi UKA18-imeersumik, Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamut tusarniaassutigisassanngorlugu Inatsisinut Ataatsimiititaliamut suliarisassanngortinneqartumik, suliarinninnissaminut atugassamisut Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tusarniaassummik Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamut ulloq 19. november 2018-imi nassiussivoq.

Taamaalillunilu saaffiginnissut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamit ulloq 29. marts 2019-imi oqaluuserineqarpoq, tamatumani saaffiginnissut apeqqutillu Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamut tusarniaassutigisai ataatsimiititaliamit oqaluuserineqarput.

Oqaluuserinnereermerni ataatsimiititaliap oqaatigissavaa Inatsisartunut aningaasaliissutinik Inatsisartut atuinerat pillugu tamat paasissutissanik pissarsinnaanerit periarfissaareersoq paasissutissallu taakku ukiumoortumik nalunaarutini, Inatsisartunit saqqummersinneqartartuni, allassimareersut.

Taamatuttaaq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq siulittaasup ilassinninnernut aningaasartuutaanik akeqanngitsunillu ajunngitsorsiaanik paasitinneqarnissamut maleruagassat atuuttut periarfissiisut. Kiisalu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit Siulittaasoqarfimmit akuersissutigineqartarmata, tamanna pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugut paasitinneqarsinnaanermut atuuttunut akerliunngippat.

Taamatuttaaq Ombudsmandi suliami tusarniaaffigineqarpoq, tassanngalu tusarniaanermut akissutit ilanngunneqarput.

- Inatsisartunut aningaasaliissutaasut pillugit paasitinneqarnissamik qinnuteqarnissamut maleruagassat atuuttut periarfissallu kiisalu
- paasitinneqarnissamut qinnuteqaatinik aqutsinermi periutsit tunngavigalugit ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut S, IA, PN, Atassut aamma NQ aalajangerput maleruagassat taakku naammaginarlutillu naammattut, taamaattumillu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit siunnersuut taparserneqanngilaq itigartinneqassasorlu inassutigineqarluni.



Lovudvalget har den 19. november 2018 sendt udvalget for forretningsordenen en høringskrivelse, til brug for lovudvalgets behandling af beslutningsforslaget punkt 107 fra EM18 og som er sendt til behandling i lovudvalget med høring af forretningsordens udvalget.

Udvalget for forretningsordenen behandlede således henvendelsen den 29. marts 2019, hvor udvalget drøftede henvendelsen og de spørgsmål som lovudvalget ønskede forretningsordenen hørt i.

Udvalget konstaterer efter drøftelserne, at der allerede findes den fornødne mulighed for offentligheden til at indhente informationer omkring Inatsisartuts anvendelse af bevillinger under Inatsisartut og at disse oplysninger fremgår af de årlige årsberetninger som Inatsisartut udgiver.

Ligesom udvalget konstaterer, at der er gældende regler for muligheden for aktindsigt omkring formandens repræsentation, frigoder mm. Udvalget konstaterede yderligere, at formandskabet allerede imødekommer anmodninger om aktindsigt, for så vidt en anmodning ikke strider imod, hvad der gælder for aktindsigt efter offentlighedsloven.

Ombudsmanden har ligeledes været hørt i sagen og høringssvar herfra vedlægges.

Et flertal i udvalget bestående af S, IA, PN, Atassut, NQ besluttede på baggrund af

- de allerede eksisterende regler og muligheder for anmodninger om aktindsigt i Inatsisartuts bevillinger samt
- praksis for forvaltningen af anmodninger om aktindsigt,

at disse regler findes tilfredsstillende og tilstrækkelige og kan løses inden for de givne ressourcer til Inatsisartuts administration, hvorfor et flertal i udvalget ikke støtter at forslaget nyder fremme og indstiller forslaget til forkastelse.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Vivian Motzfeldt



Inatsisartut
Imaneq 2
Postboks 1060
3900 Nuuk

28. marts 2019

Nal. nr./j.nr.: 2019-010-0006

All. nr./brevnr.: 60400

Sull./sagsbeh.: KB

Att.: Formanden for Inatsisartut, Vivian Motzfeldt

Adgang til aktindsigt i ombudsmandsembedets udgiftsbilag

Du har ved brev af 26. marts 2019 sendt mig en høring fra Inatsisartuts Udvalg for Forretningsordenen, idet du ønsker at sikre, at jeg bliver hørt i sagen.

Baggrunden for din henvendelse er den, at Inatsisartut på forårssamling 2019 skal behandle et forslag til Inatsisartutbeslutning, fremsat af Demokraterne, om, at Inatsisartut anmoder Formandskabet for Inatsisartut om at fremsætte forslag til ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut, hvorved det fastsættes, at enhver udgift, som afholdes af Inatsisartut og dets administration er omfattet af offentlighed, og at enhver således har ret til at gøre sig bekendt hermed.

Demokraternes forslag er dateret 24. august 2018, hvortil der er udsendt rettellesblad den 19. oktober 2018.

I forbindelse med behandling af forslaget på efterårssamlingen 2018 afgav du som Formand for Inatsisartut et svarnotat dateret 23. oktober 2018.

I fortsættelse heraf har Udvalg for Forretningsordenen udarbejdet den høring, som du ønsker, at jeg skal have mulighed for at forholde mig til. Udvalget stiller fire konkrete spørgsmål, som jeg besvarer i vedlagte bilag.

Indledningsvis kan jeg oplyse, at jeg i min praksis allerede følger de principper, der gælder for myndigheder i den offentlige forvaltning under Grønlands Selvstyre og de grønlandske kommuner efter offentlighedsloven, på samme måde som jeg følger principperne i persondataloven.

Jeg henviser til landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) og lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven) med senere ændringer, som blev sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning af 14. oktober 2016.

Jeg kan endvidere oplyse, at jeg kun måske en gang hvert andet år modtager en anmodning om aktindsigt, og at jeg imødekommer denne anmodning, for så vidt den ikke strider imod, hvad der gælder for aktindsigt efter offentlighedsloven.

Endelig kan jeg oplyse, at jeg ikke på noget tidspunkt har modtaget en anmodning om aktindsigt i embedets udgiftsbilag. Jeg vil dog ikke have en anden holdning til, hvordan embedet skal besvare en anmodning om aktindsigt i embedets egne udgiftsbilag, end jeg har for besvarelse af aktindsigt i andre sager.

Helt overordnet har jeg på den baggrund vanskeligt ved at se behovet for, at der fastsættes bestemmelser om, at jeg skal imødekomme en anmodning om aktindsigt i embedets udgiftsbilag. Jeg har imidlertid ikke bemærkninger til, hvis Inatsisartut vurderer dette anderledes.

Imidlertid har jeg en holdning til, hvordan en begrænsning af mit frie skøn kan gennemføres. Efter min opfattelse er Ombudsmanden for Inatsisartut ikke er en del af Inatsisartuts administration. Følgelig kan jeg ikke gennem en ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut pålægges at imødekomme en anmodning om aktindsigt i embedets udgiftsbilag. Ombudsmandens principielle uafhængighed og ubundethed af pålæg og instruktioner fra både Inatsisartut og Naalakkersuisut stiller sig efter min opfattelse afgørende i vejen herfor.

Hvis Inatsisartut måtte ønske at gøre det pligtigt for mig at imødekomme en eventuel fremtidig anmodning om aktindsigt i embedets udgiftsbilag, vil et sådant tiltag efter min opfattelse skulle vedtages ved lov, eventuelt ved en ændring af offentlighedsloven.

Med venlig hilsen

Vera Leth
Vera Leth

Besvarelse af spørgsmål fra Udvalg for Forretningsordenen

1. Bør underliggende institutioner (Ombudsmanden for Inatsisartut) være omfattet af en sådan offentlighedsbestemmelse?

Ombudsmandsembedet er ikke en del af Inatsisartuts administration. Min skønsudøvelse kan efter min opfattelse ikke begrænses ved en ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut. Ønsker Inatsisartut at gennemføre en sådan ændring for ombudsmandsembedet, må Inatsisartut gennemføre dette ved lov.

2. Bør tilsvarende undtagelser [lige som de undtagelser, der gælder i offentlighedsloven] indarbejdes i en eventuel bestemmelse i forretningsordenen vedrørende offentlighed i udgifter, som afholdes af Inatsisartut og dets administration?

Vælger Inatsisartut at gennemføre en sådan lovændring for ombudsmandsembedet vil det efter min opfattelse være naturligt, om de undtagelser, der gælder efter offentlighedsloven også kommer til at gælde for aktindsigt i ombudsmandsembedets udgiftsbilag.

3. Bør tilsvarende muligheder [om at lade borgerne gennemlæse akterne på stedet/betale for akter] indarbejdes i en eventuel bestemmelse i forretningsordenen vedrørende udgifter, som afholdes af Inatsisartut og dets administration.

Hvis Inatsisartut vælger at gennemføre en sådan lovændring for ombudsmandsembedet vil det efter min opfattelse være naturligt, om de bestemmelser om gennemsyn og eventuel betaling for aktindsigt også kommer til at gælde for aktindsigt i ombudsmandsembedets udgiftsbilag.

4. Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vurderes dette at en eventuel vedtagelse af ændringsforslaget at have? Vil det f.eks. nødvendiggøre ansættelse af yderligere medarbejdere i Bureauets regnskabsafdeling? Og kan mængden af data tænkes at nødvendiggøre udbygning af IT-løsninger, for ikke at gøre Inatsisartuts hjemmeside for langsom?

Jeg har aldrig modtaget en anmodning om aktindsigt i ombudsmandsembedets udgiftsbilag. På nuværende tidspunkt skønnes en eventuel lovændring derfor ikke at få nogen betydning for embedets ressourcer.